

Zakkaart Vangnetadvies

1. Waarom een vangnet?

- Triage is een **inschatting van nu**; een klacht kan later veranderen
- De patiënt weet **wanneer** hij opnieuw contact opneemt: niet te laat, en niet onnodig vaak uit onzekerheid
- Het vangnet is de **laatste veiligheidsstap** van elk contact
- Probleem: de patiënt **hoort** het, maar **onthoudt** het vaak niet
- **Doel**: de patiënt kan zelf de juiste keuze maken als het verandert

2. Wanneer geef je het?

- **Altijd** bij een medische klacht: zelfzorgadvies, terugbelafpraak en spreekuur
- Ook als iemand **vandaag nog komt**: tot die afspraak kan er iets veranderen
- Ook bij uitslag, herhaalrecept of na beoordeling door de huisarts
- Bij **U1/U2**: eerst actie (112, direct komen), daarna: “Wordt het erger tot de hulp er is? Bel 112.”
- Bij **twijfel**: geef het altijd

3. De kern: Wat - Wanneer - Wie

- **Wat**: de **2 - 3** belangrijkste alarmsignalen, in de woorden van de patiënt
- **Wanneer**: zo concreet mogelijk: direct, vandaag, of na 2 dagen niet beter
- **Wie**: de praktijk, de huisartsenpost (avond/weekend) of 112
- **Check**: laat de patiënt het in eigen woorden herhalen
- **Onthoud**: een vangnet zonder tijd is geen vangnet

4. De urgentieladder

- **Direct 112**: levensgevaar, bijv. erg benauwd, niet wekbaar, pijn op de borst met zweten
- **Direct bellen** praktijk of huisartsenpost: een nieuw alarmsignaal
- **Vandaag bellen**: duidelijk erger, pijnstillers helpt niet, drinkt of plast te weinig
- **Afspraak maken**: herstel blijft uit na de afgesproken tijd
- Koppel **elk** signaal aan één trede van de ladder

5. Te weinig of te veel?

- **Te weinig**: “Bel terug als het erger wordt”. Wat is erger? Wanneer? Wie?
- **Te weinig**: geen tijd genoemd, of geen nummer voor buiten kantoor tijd
- **Te veel**: tien alarmsignalen opnoemen; wie tien hoort, onthoudt er nul
- **Te veel**: zeldzame signalen of vaktermen (dyspneu, petechiën)
- **Lang is niet veiliger**. Het voelt vooral voor ons veilig

6. Maatwerk per patiënt

- **Bezorgde ouder of oudere**: benoem de kern en zeg: “U mag altijd bellen als u zich zorgen maakt”
- **Dementie of verward**: vertel het aan de mantelzorger en schrijf het op
- **Taalbarrière**: gebruik een tolk, of geef het vangnet schriftelijk en vertaald mee
- **Kwetsbaar** (baby, oudere, chronisch ziek): lagere drempel, kortere termijn
- Stuur een **Thuisarts.nl-link** mee als steun, niet als vervanging

7. De vijf soorten alarmsignalen: kies er per klacht 2-3

Soort signaal	Waar gaat het om?	In patiënttaal (voorbeelden)	Meestal
Erger worden	De klacht zelf neemt toe	“De pijn wordt veel erger”, “de pijnstillers helpt niet meer”	Vandaag bellen
Nieuw alarmsignaal	Een rode vlag die bij deze klacht past	“Je wordt benauwd en kunt geen hele zin praten”, “rode puntjes die niet weggaan als je erop drukt”	Direct bellen of 112
Lichaam houdt het niet bij	Drinken, plassen, braken, diarree	“Je drinkt minder dan de helft”, “je plast minder dan 2 keer per dag”	Vandaag bellen
Zieker of anders	Gedrag, bewustzijn, algemene indruk	“Hij is suf, reageert niet goed als je hem aanspreekt of aanraakt”	Direct bellen
Herstel blijft uit	De verwachte duur is voorbij	“Na 3 dagen nog koorts”, “na 2 weken nog niet beter”	Afspraak maken

De medische inhoud per klacht haal je uit één vaste bron (NTS/TriageWijzer, Thuisarts.nl of praktijkafspraken). Deze kaart geeft de structuur.

8. Vertaal naar patiënttaal

- **Dyspneu** → “benauwd, je kunt geen hele zin praten”
- **Petechiën** → “rode puntjes die niet weggaan als je erop drukt”
- **Vegetatief** → “zweten, bleek worden, misselijk”
- **Neurologische uitval** → “scheve mond, arm of been slap, praat raar”
- **Fotofobie** → “licht doet pijn aan je ogen”
- **Niet alert** → “reageert niet goed als je hem aanspreekt.”

9. Check of het is aangekomen

- Vraag: “Wilt u in uw eigen woorden zeggen **wanneer** u ons weer belt?”
- Hoor je **wat, wanneer en wie**? Dan is het aangekomen
- Mist er iets? Herhaal alleen **dat deel**
- Niet: “Is het duidelijk?” Daar zegt bijna iedereen “ja” op
- Noem bij avond of weekend ook het **nummer van de huisartsenpost**

10. Vastleggen & afspreken

- Noteer het vangnet in het HIS: **wat, wanneer, wie** en “herhaald door patiënt”
- Spreek met het team **één bron** af, zodat elke patiënt hetzelfde advies krijgt
- Oefen het vangnet bij **inwerken** van assistenten en stagiairs
- Bespreek twijfelgevallen in het **werkoverleg**
- **Onthoud**: kort, concreet, gecheckt.